

Sygn. akt III Ca 1279/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Elżbieta Matyasik

Sędzia SO Joanna Naczyńska

Sędzia SO Magdalena Balion –Hajduk (spr.)

Protokolant Wioletta Matysiok

po rozpoznaniu w dniu 30 stycznia 2014 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa A. P.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w J.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju

z dnia 21 maja 2013 r., sygn. akt I C 780/12

1. **oddala apelację;**

2. **nie obciąża powoda kosztami postępowania odwoławczego.**

SSO Magdalena Balion –Hajduk SSO Elżbieta Matyasik SSO Joanna Naczyńska

Sygn. akt III Ca 1279/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 21 maja 2013r. Sąd Rejonowy w Jastrzębiu Zdroju zasądził od pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w J. na rzecz powoda A. P. kwoty 52,50zł tytułem wyrównania należnej powodowi renty wyrównawczej za okres od 1 marca 2012r. do 31 maja 2013r. płatną z ustawowymi odsetkami naliczonymi od kwot po 2,60 zł od dnia 31.03.2012r., 30.04.2012r., 31.05.2012r., 30.06.2012r., 31.07.2012r.,31.08.2012r., 30.09.2012r., 31.10.2012r., 30.11.2012r., 31.12.2012r., 31.01.2013r., 28.02.2013r., od kwot po 7,10zł od dnia 31.03.2013r., 30.04.2013r., od dnia 31.05.2013r. W miejsce kwoty wypłacanej powodowi na mocy ugody sądowej zawartej przed Sądem Rejonowym w Jastrzębiu – Zdroju w dniu 22.11.2008r. w sprawie I C 251/08 zasądził na rzecz powoda od pozwanego rentę wyrównawczą w kwocie 115,30zł płatną do dnia ostatniego każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności, począwszy od miesiąca czerwca 2013r. i oddalił powództwo w pozostałej części.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 14 grudnia 1992r. powód uległ u wypadkowi komunikacyjnemu który spowodował pracownik pozwanego. Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku wyrokiem z dnia 29 czerwca 2004r. zasądził od pozwanego na rzecz powoda rentę wyrównawczą kwocie 78 zł począwszy od dnia 1 stycznia

2004r., następnie w dniu 20 listopada 2008r. przed Sądem Rejonowym w Jastrzębiu Zdroju strony zawarły ugodę na podstawie, której pozwany zobowiązał się do zapłaty na rzecz powoda renty wyrównawczej w kwocie 94,50zł miesięcznie płatnej do dnia ostatniego każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia płatności, począwszy od marca 2008r., w miejsce renty zasądzonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 29 czerwca 2004r. sygn. akt II C 118/02.

Powód A. P. otrzymywał świadczenie emerytalne. Do dnia 29 lutego 2012r. wysokość świadczenia emerytalnego otrzymywanego przez powoda wynosiła 2.902,21 zł. Od dnia 1 marca 2012r. wysokość świadczenia powoda ustalono na kwotę 2.973,21 zł, podwyższając dotychczas wypłacane świadczenie o kwotę waloryzacji 71,00 zł. Pismem z dnia 2 kwietnia 2012r. powód zwrócił się do pozwanego o podwyższenie wypłacanej kwoty renty wyrównawczej o 71zł miesięcznie od dnia 1 marca 2012r. W odpowiedzi na to pismo pozwany odmówił podwyższenia wysokości wypłacanego świadczenia, wskazując iż w sytuacji powoda nie zaszła zmiana stosunków uzasadniająca podwyższenie świadczenia. Po zawarciu ugody sądowej w 2008 roku, w latach 2009, 2010 i 2011, na wniosek powoda pozwane Przedsiębiorstwo podwyższało świadczenie powoda o wskaźnik waloryzacji rent i emerytur ZUS. W 2012r. po dokonanych podwyżkach świadczenie powoda wynosiło 108,14zł miesięcznie. Obok renty wyrównawczej powód otrzymywał świadczenie emerytalne z ZUS w kwocie około 2.500zł miesięcznie netto. Po wypadku, a przed uzyskaniem świadczeń emerytalnych, powód otrzymywał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy, pozostawał także zatrudniony przez dotychczasowego pracodawcę do prac na powierzchni.

Sąd Rejonowy jako podstawę prawną przyznanej powodowi renty wskazał art. 444 § 2 k.c. Na tej podstawie powód jako poszkodowany, który utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej żądał od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty. Renta z tytułu utraty zdolności do pracy powinna rekompensować poszkodowanemu uszczerbek, który wskutek uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia powstał w jego dochodach z tytułu pracy zarobkowej lub prowadzonej działalności gospodarczej. Będzie on równy różnicy między hipotetycznymi dochodami, które osiągałby, gdyby nie doszło do zdarzenia szkodzącego, a dochodami, które uzyskuje, będąc poszkodowanym, uwzględniając także świadczenia otrzymywane z tytułu ubezpieczenia społecznego.

Pozwane Przedsiębiorstwo nie kwestionowało podstawy swojej odpowiedzialności w stosunku do powoda. Sąd Rejonowy wskazał, że przesłanki określone w art. 444 § 2 k.c. sąd musi uwzględnić także wówczas, gdy na podstawie art. 907 § 2 k.c. strona żąda zmiany wysokości lub czasu trwania renty, w związku ze zmianą stosunków. Zgodnie z art. 907 § 2 k.c. jeżeli obowiązek płacenia renty wynika z ustawy, każda ze stron może w razie zmiany stosunków żądać zmiany wysokości lub czasu trwania renty, chociażby wysokość renty i czas jej trwania były ustalone w orzeczeniu sądowym lub w umowie. Wysokość obecnie wypłacanego świadczenia ustalona została na podstawie ugody zawartej przed Sądem. Ugoda zawarta przez strony nie przewidywała sposobu waloryzacji wypłacanego świadczenia. Następnie w latach 2009-2011 strona pozwana, na wniosek powoda, podwyższała wysokości renty o wskaźnik waloryzacji rent i emerytur wypłacanych przez ZUS. Na skutek podwyżek powód otrzymał świadczenie w wysokości 108,14 zł. Przesłanką żądania zmiany wysokości lub czasu trwania renty jest zmiana stosunków, a ciężar dowodu - zgodnie z art. 6 k.c. - spoczywa na powodzie. Zmiana stosunków musi nastąpić po dacie ustalenia uprawnienia do renty. Orzekając o zmianie, sąd bierze pod uwagę wszelkie okoliczności dotyczące sytuacji osobistej i majątkowej stron umowy oraz okoliczności obiektywne, w tym też istotny spadek zmiany siły nabywczej pieniądza (uchwała SN z 20 kwietnia 1994 r., III CZP 58/94, OSNC 1994, nr 11, poz. 207; uchwała SN z 28 października 1993 r., III CZP 142/93, OSNC 1994, nr 4, poz. 82; wyrok SA w Katowicach z 16 grudnia 2004 r., I ACa 1097/04, LEX nr 151728). Sąd I instancji wskazał, że okolicznością nie wymagającą dowodu, zgodnie z art. 228 § 1 k.p.c. był fakt wzrostu cen wszystkich produktów i usług w związku ze spadkiem siły nabywczej pieniądza spowodowanej inflacją oraz fakt przeprowadzenia w 2012 roku przez Zakładu Ubezpieczeń Społecznych waloryzacji kwotowej wypłacanych świadczeń o kwotę 71 zł brutto oraz o 4% w roku 2013.

Powód, oprócz wskazania, iż jego świadczenie emerytalne wypłacane przez ZUS uległo podwyższeniu w związku z przeprowadzonymi waloryzacjami, nie wskazał i nie udowodnił okoliczności faktycznych, z których wywodził swoje roszczenie. Jednak aż do 2012 r. pozwany uwzględniał wnioski powoda o waloryzację, co wskazuje, iż takie było obustronne rozumienie zawartej ugody. Stąd też powód mógł także w roku 2012 oczekiwać zwaloryzowania

świadczenia, przy czym gdy poprzednie waloryzacje zwiększały świadczenie o kilka procent zgodnie z tzw. wskaźnikiem waloryzacji rent i emerytur (waloryzacja procentowa), to trudno było znaleźć podstawę do waloryzacji kwotowej, która zwiększyłaby świadczenie nie o kilka, a kilkadziesiąt procent co nie znajdowałoby żadnego odzwierciedlenia w zmianie stosunków zgodnie z art. 907 § 2 k.c. Sąd Rejonowy, orzekając o zmianie wysokości renty wyrównawczej uznał, że po stronie powoda wystąpiły okoliczności obiektywne jak wzrost cen, inflacja i waloryzacja świadczeń ZUS. Powód nie wykazał natomiast, by w jego sytuacji majątkowej i osobistej wystąpiły inne okoliczności uzasadniające uwzględnienie roszczenia w całości, co wiązać by się musiało z zmianą dotychczasowego sposobu waloryzacji. Posługując się kryterium przerechnowania matematycznego opartego o wysokości świadczenia emerytalnego wypłacanego przez ZUS, przyjął Sąd iż świadczenie powoda w kwocie 2.902,21 zł na skutek waloryzacji o kwotę 71 zł od 1 marca 2012r. wzrosło o 2,4 % i na tej podstawie podwyższył świadczenie powoda o 2,4% za okres od 31.03.2012r. do 28.02.2013r. a świadczenie należne od dnia 31.03.2013r. podwyższono o kolejne 4% (wskaźnik waloryzacji ZUS) czyli o kwotę 7,10zł. Tak samo Sąd Rejonowy zasądził w miejsce dotychczasowej renty zwaloryzowaną rentę w kwocie 115,30 zł ($108,14 * 2,4\% * 4\%$), począwszy od miesiąca czerwca 2013r.

Od wyroku apelację wniósł powód, zarzucając wyrokowi naruszenie prawa materialnego, to jest art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 13 stycznia 2012r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw poprzez jego niezastosowanie i odmowę zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kwotowej waloryzacji renty wyrównawczej, rażące naruszenie prawa procesowego mającego wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a to art. 328 § 2 k.p.c. przez niewskazanie w uzasadnieniu wyroku motywów, którymi Sąd I instancji kierował się, dokonując wyrównania należnej powodowi renty wyrównawczej we wskazanej wysokości oraz za wskazany okres oraz nie wskazał przyczyn, dla których brak jest podstaw do dokonania kwartalnej waloryzacji renty wyrównawczej z odsetkami ustawowymi od 1 marca 2012r., naruszenie art. 233 k.p.c. przez dowolną ocenę zgromadzonego materiału dowodowego, sprzeczność istotnych ustaleń sądu zebranych w sprawie materiałem dowodowym.

Powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwotowej waloryzacji renty wyrównawczej z ustawowymi odsetkami od dnia 1 marca 2012r. względnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Pozwany w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu i podnosząc iż zaskarżony wyrok jest prawidłowy.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja nie mogła odnieść skutku.

Sąd odwoławczy w całości podziela ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji, a także podstawę prawną rozstrzygnięcia i unikając zbędnych powtórzeń przyjmuje je za własne. Podniesiony przez powoda zarzut apelacji naruszenia ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw jest zarzutem chybionym albowiem jak to prawidłowo ustalił Sąd I instancji renta przyznana powodowi wypłacana jest na podstawie art. 444 § 2 k.c. Nie jest to renta wypłacana z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, do której miałyby zastosowanie wskazane przez powoda regulacje prawne. Jest to renta wypłacana wyłącznie na podstawie przepisów kodeksu cywilnego i tylko te przepisy także w zakresie waloryzacji renty mają w tej sprawie zastosowanie. Nie można także podzielić pozostałych zarzutów zawartych w apelacji. Dokonana przez Sąd Rejonowy ocena materiału dowodowego w pełni odpowiada dyspozycji art. 233 k.p.c. Skarżący zarzucił, że Sąd Rejonowy błędnie ustalił, iż pobierał dwa świadczenia - rentę inwalidzką i wynagrodzenie za pracę, co nie znajduje oparcia w materiale dowodowym. Wypłacana renta była zawieszona z uwagi na zatrudnienie powoda. Sąd Okręgowy, nie kwestionując stanowiska powoda w tym zakresie, zauważa że okoliczność ta w świetle reżimu prawnego jakiemu podlega renta wypłacana przez pozwanego powodowi nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie. Bezzasadny jest także zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. Sporządzone przez Sąd Rejonowy uzasadnienie zawiera wszystkie konieczne elementy, umożliwiające Sądowi odwoławczemu dokonanie pełnej kontroli zaskarżonego orzeczenia.

Z tej też przyczyny podniesione przez skarżącego zarzuty nie mogły odnieść skutku.

Sąd Okręgowy, biorąc powyższe pod uwagę na mocy art. 385 k.p.c. oddalił apelację, a o kosztach postępowania odwoławczego orzekł na mocy art. 102 k.p.c. z uwagi na trudną sytuację materialną i życiową powoda a także na charakter sprawy.

SSO Magdalena Balion –Hajduk SSO Elżbieta Matyasik SSO Joanna Naczyńska